

Nr 70.

Ankom till riksdagens kansli den 19 mars 1926 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln gjorda framställning angående anslag till statens bakteriologiska, rättskemiska och farmaceutiska laboratorier.

(3:e avd.)

Uti den till riksdagen den 7 januari 1926 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1926—1927 har Kungl. Maj:t i avseende å femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 44 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden nämnda dag) att

dels besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1926 äga tillämpning å befattningshavare vid statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium;

dels bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid nämnda laboratorier och dessa befattningshavares placering i lönegrad på följande sätt:

Statens bakteriologiska laboratorium:

Befattning	Avdelning och lönegrad enligt löneplanen.
1 föreståndare.....	B 30
2 laboratorer	B 26
1 vaktmästare, tillika preparator	B 10
1 stallförman	B 7
1 vaktmästare.....	B 7

Statens rättskemiska laboratorium:

Befattning	Avdelning och lönegrad enligt löneplanen.
1 föreståndare	B 30
1 vaktmästare.....	B 7

dels besluta följande särskilda bestämmelser att från och med den 1 juli 1926 lända till efterrättelse beträffande ordinarie tjänstemän vid statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium:

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 6 saml. 44 häft. (Nr 70.) 633 26 1

föreståndaren för statens bakteriologiska laboratorium ävensom där anställda laboratorer samt föreståndaren för statens rättskemiska laboratorium må icke utan medgivande av medicinalstyrelsen utöva enskild praktik; nämnda befattningshavare ävensom övriga vid sagda laboratorier anställda tjänstemän må icke utan medgivande av medicinalstyrelsen utom tjänsten utfärda intyg eller avgiva utlåtande i fråga, som är eller kan antagas bliva föremål för undersökning vid laboratoriet;

envar vaktmästare eller jämförlig befattningshavare skall, där det erfordras för beredande av semester åt annan dylik befattningshavare, ävensom i övrigt enligt bestämmande av vederbörande anstalts föreståndare, vara skyldig att, utan särskild ersättning utöver den honom eljest tillkommande avlöningen, jämte egen tjänst bestrida göromål, tillhörande annan befattning av nämnda slag vid den anstalt, där han är anställd;

dels godkänna de av departementschefen framlagda förslagen till stater för statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium, att tillämpas från och med budgetåret 1926—1927;

dels besluta, att där sådan ordinarie tjänsteman vid statens bakteriologiska laboratorium eller statens rättskemiska laboratorium, å vilken förenämnda avlöningsreglemente skulle komma att äga tillämpning, enligt hittills gällande bestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring och provisoriskt lönetillägg eller tillfälligt lönetillägg — i förskott, vid ingången av juli månad 1926 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av juni månad 1926 innehar, i förskott uppburit för juli månad 1926, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för tjänsteman, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle eller fri bostad jämte fri uppvärmning och fri belysning, bör ökas med värdet, enligt vederbörande myndighets uppskattning, av denna förmån för en månad;

dels medgiva, att kostnaderna för berörda övergångsanordning må bestridas av de i staterna för statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium upptagna anslagsposterna för avlöningar till ordinarie tjänstemän;

dels förklara, att övriga av riksdagen med avseende å den definitiva löneregleringen för statsdepartement med flera verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium;

dels, med uteslutande ur riksstaten av det under avdelningen medicinalstyrelsen med dithörande stater, underavdelningen statsmedicinska anstalten, uppförda ordinarie anslaget till statens bakteriologiska laboratorium, under samma avdelning och underavdelning med oförändrad rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 173,200 kronor;

dels, med uteslutande ur riksstaten av det under nyssnämnda avdelning

och underavdelning uppförda ordinarie anslaget till statens rättskemiska laboratorium, under samma avdelning och underavdelning med oförändrad rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 26,250 kronor;

dels ock för upprätthållande av driften vid statens farmaceutiska laboratorium för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra anslag av 24,500 kronor.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 118—139 i statsrådsprotokollet.

Nu gällande stater för statens bakteriologiska, rättskemiska och farmaceutiska laboratorier äro av följande lydelse:

Statens bakteriologiska laboratorium.

(Staten fastställd genom brev den 29 juni 1917 med ändringar genom brev den 13 juni 1919 och den 11 april 1924.)

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orsttillägg	Arvoden	Summa	
1 föreståndare	5,000	2,500	—	—	7,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor. Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 laborator	3,600	2,000	—	—	5,600	
1 »	3,600	2,000	—	—	5,600	
1 assistent	—	—	—	3,000	3,000	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
1 »	—	—	—	3,000	3,000	
1 kontrollant	—	—	—	2,000	2,000	
1 veterinärbiträde.....	—	—	—	2,000	2,000	
1 vaktmästare och preparator.....	1,300	750	150	—	2,200	
1 stallförman	1,100	650	150	—	1,900	
1 vaktmästare.....	1,100	650	150	—	1,900	
Till tillfälliga biträden, övrig betjäning, vikariatsersättning, renskrivning m. m.....	—	—	—	6,500	6,500	
Hyra av erforderliga lokaler	—	—	—	—	11,750	
Belysning, bränsle, gas, vatten m. m.	—	—	—	—	1,400	
Beredning av vaccin, tillverkning av serum, inköp av djur, anskaffande av apparater och reagens m. m.	—	—	—	—	47,940	
Säger kronor	—	—	—	—	102,290	

Statens rättskemiska laboratorium.

(Staten fastställd genom brev den 29 juni 1917 med ändringar genom brev den 13 juni 1919 och den 24 april 1923.)

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orsttillägg	Arvoden	Summa	
1 föreståndare.....	5,000	2,500	—	—	7,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 assistent	—	—	—	3,000	3,000	
1 vaktmästare.....	1,100	650	150	—	1,900	} Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
Till tillfälliga biträden, övrig betjäning, vikariatsersättning, renskrivning m. m.....	—	—	—	1,000	1,000	
Belysning, bränsle, gas, vatten m. m.....	—	—	—	—	350	
Anskaffning av apparater och reagens m. m.....	—	—	—	—	3,000	
Säger kronor	—	—	—	—	16,750	

Statens farmaceutiska laboratorium.

(Staten fastställd genom brev den 8 maj 1925.)

1 föreståndare	kronor	500:—
1 laborator, arvode	»	5,400:—
1 assistent	»	3,000:—
Tillfälliga biträden (däri inräknade semesterpenningar à 250 kronor för laborator och assistent) samt renskrivning ...	»	3,200:—
Instrument, apparater, reagens, böcker, tidskrifter, skrivmaterialier, förbrukningsartiklar och diverse	»	4,400:—
Elektricitet, gas, vatten	»	600:—
Städning och rengöring m. m.....	»	900:—
Summa kronor		18,000:—

För bakteriologiska och rättskemiska laboratoriernas vidkommande hava, utöver anslagen å ordinarie stat, under senare år anvisats särskilda extra anslag till upprätthållande av laboratoriernas verksamhet. Dessa anslag hava under budgetåren 1923—1924 och 1924—1925 samt innevarande budgetår utgjort: för bakteriologiska laboratoriet respektive 35,000, 35,000 och 41,800 kronor samt för rättskemiska laboratoriet respektive 5,200, 2,400 och 2,400 kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag skulle staterna för laboratorierna erhålla följande utseende.

Statens bakteriologiska laboratorium.

Stat.

A. Avlöningsstat.		Kronor.
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>		41,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>		1,200
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.		66,000
B. Omkostnadsstat.		
Övriga kostnader för driften		65,000
		Summa kronor 173,200

Statens rättskemiska laboratorium.

Stat.

A. Avlöningsstat.		Kronor.
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>		14,800
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>		400
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.		5,300
B. Omkostnadsstat.		
Övriga kostnader för driften		5,750
		Summa kronor 26,250

Statens farmaceutiska laboratorium.

Stat.

	Kronor.
Avlöning åt en föreståndare enligt lönegraden B 28, <i>förslagsvis</i>	9,540
Arvode åt en assistent	4,500
Vikariatsersättningar, <i>förslagsvis</i>	500
Tillfälliga biträden samt renskrivning m. m., <i>förslagsvis</i>	4,000
Övriga kostnader (elektricitet, gas, vatten; städning och rengöring; instrument, apparater och reagens; böcker, tidskrifter, skrivmaterialier, förbrukningsartiklar och diverse), <i>förslagsvis</i>	5,960
Summa kronor 24,500	

För farmaceutiska laboratoriet, vilket i sin helhet uppehålls med medel från extra anslag, har stat ansetts böra liksom hittills fastställas av Kungl. Maj:t.

Beträffande de ökade kostnader, som den nu ifrågasatta löneregleringen för statsmedicinska anstalten skulle medföra för statsverket, har i statsrådsprotokollet intagits följande beräkning:

Enligt förslaget skulle staterna för de tre laboratorierna komma att sluta på följande belopp:			
Bakteriologiska laboratoriet	kronor	173,200: —	
Rättskemiska »	»	26,250: —	
Farmaceutiska »	»	24,500: —	kronor 223,950: —

Nuvarande stater sluta på följande belopp:

Bakteriologiska laboratoriet	kronor	102,290: —
Rättskemiska »	»	16,750: —
Farmaceutiska »	»	18,000: —

Härtill bör läggas: *dels* de nu utgående extra anslagen för:

bakteriologiska laboratoriet (med frånräknande av engångskostnader å 8,200 kronor)	»	33,600: —
rättskemiska laboratoriet.....	»	2,400: —
<i>dels</i> kostnader för tillfällig löneförbättring	»	13,515: —
<i>dels</i> kostnader för tillfälliga lönetillägg till vissa vaktmästare m. fl.	»	1,100: —
		<u>kronor 187,655: —</u>
Ökningen i kostnad skulle då bli va	kronor	36,295: —

Härvid har hänsyn ej tagits till minskningen i kostnad för dyrtidstillägg efter löneregleringen eller till de bortfallande utgifterna för ålderstillägg samt ej heller till den kostnadsökning, som under första budgetåret förändrades av övergång till efterskottsutbetalning.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag om utsträckning av det civila avlöningsreglementets tillämplighetsområde till de befattningshavare, varom nu är fråga, har utskottet funnit sig böra tillstyrka. Utskottet vill erinra om, att riksdagen redan förut fattat beslut härom beträffande föreståndarna vid statens bakteriologiska och rättskemiska laboratorier samt att riksdagen därvid ansett sig kunna ansluta sig till Kungl. Maj:ts förslag om dessa befattningshavares placering i lönehänseende.

Vad angår övriga befattningshavares vid nyssnämnda laboratorier placering i lönegrad, har utskottet i ett avseende funnit sig böra frångå Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, hade högskolornas löneregleringskommitté föreslagit, att den vid bakteriologiska laboratoriet anställda vaktmästaren och preparatorn skulle placeras i lönegraden B 4, motsvarande lönegraden B 8 i den från och med den 1 juli 1925 gällande löneplanen. Departementschefen har emellertid, efter att hava uppdragit jämförelse mellan de åligganden, som påvila ifrågavarande befattningshavare och preparatorerna vid naturhistoriska riksmuseet, ifrågasatt, att vaktmästare- och preparatorsbefattningen måtte hänföras till lönegraden B 10. Utan att nu ingå i någon prövning av den placering i lönehänseende, som skäligen må tillkomma preparatorerna vid nämnda museum, har utskottet icke kunnat undgå att finna, att en placering i sistnämnda lönegrad av den befattning, varom nu är fråga, måste anses väl hög. I likhet med högskolornas löneregleringskommitté anser utskottet, att med ett hänförande av tjänsten till lönegraden B 8 den befattningshavaren tillkommande lönen

lärer få betraktas såsom väl avvägd. Vid en sådan placering kan den i staten för bakteriologiska laboratoriet ingående anslagsposten för avlöningar till ordinarie tjänstemän nedsättas med i runt tal 400 kronor till 40,600 kronor och anslaget i dess helhet begränsas till 172,800 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser farmaceutiska laboratoriets organisation och befattningshavarnas därstädes lönegradsplacering, har icke givit utskottet anledning till erinran och har utskottet alltså ansett sig kunna tillstyrka inrättandet av en självständig föreståndarbefattning vid sagda laboratorium med placering i lönegraden B 28.

Då utskottet ej heller haft något att erinra emot de för befattningshavarna ifråga föreslagna särskilda avlöningsbestämmelserna och övergångs-anordningarna samt beräkningen av de framlagda staterna, med undantag av vad ovan anförts ifråga om bakteriologiska laboratoriets stat, icke givit utskottet anledning till anmärkning, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må

a) besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1926 äga tillämpning å befattningshavare vid statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium;

b) bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid nämnda laboratorier och dessa befattningshavares placering i lönegrad på följande sätt:

Statens bakteriologiska laboratorium:

Befattning	Avdelning och lönegrad enligt löneplanen.
1 föreståndare	B 30
2 laboratorer	B 26
1 vaktmästare, tillika preparator	B 8
1 stallförman	B 7
1 vaktmästare	B 7

Statens rättskemiska laboratorium:

Befattning	Avdelning och lönegrad enligt löneplanen.
1 föreståndare	B 30
1 vaktmästare	B 7

c) besluta följande särskilda bestämmelser att från och med den 1 juli 1926 lända till efterrättelse beträffande ordinarie tjänstemän vid statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium:

föreståndaren för statens bakteriologiska laboratorium även-

som där anställda laboratorer samt föreståndaren för statens rättskemiska laboratorium må icke utan medgivande av medicinalstyrelsen utöva enskild praktik; nämnda befattningshavare ävensom övriga vid sagda laboratorier anställda tjänstemän må icke utan medgivande av medicinalstyrelsen utom tjänsten utfärda intyg eller avgiva utlåtande i fråga, som är eller kan antagas bliva föremål för undersökning vid laboratoriet;

envar vaktmästare eller jämförlig befattningshavare skall, där det erfordras för beredande av semester åt annan dylik befattningshavare, ävensom i övrigt enligt bestämmande av vederbörande anstalts föreståndare, vara skyldig att, utan särskild ersättning utöver den honom eljest tillkommande avlöningen, jämte egen tjänst bestrida göromål, tillhörande annan befattning av nämnda slag vid den anstalt, där han är anställd;

d) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1926 framlagda förslag till stater för statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium, att tillämpas från och med budgetåret 1926—1927 med den ändring, utskottet ovan förordat;

e) besluta, att där sådan ordinarie tjänsteman vid statens bakteriologiska laboratorium eller statens rättskemiska laboratorium, å vilken förenämnda avlöningsreglemente skulle komma att äga tillämpning, enligt hittills gällande bestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring och provisoriskt lönetillägg eller tillfälligt lönetillägg — i förskott, vid ingången av juli månad 1926 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av juni månad 1926 innehar, i förskott uppburit för juli månad 1926, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för tjänsteman, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle eller fri bostad jämte fri uppvärmning och fri belysning, bör ökas med värdet, enligt vederbörande myndighets uppskattning, av denna förmån för en månad;

f) medgiva, att kostnaderna för berörda övergångsordning må bestridas av de i staterna för statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium upptagna anslagsposterna för avlöningar till ordinarie tjänstemän;

g) förklara, att övriga av riksdagen med avseende å den definitiva löneregleringen för statsdepartement med flera verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande statens bakteriologiska laboratorium och statens rättskemiska laboratorium;

h) med uteslutande ur riksstaten av det under avdelningen medicinalstyrelsen med dithörande stater, underavdelningen statsmedicinska anstalten, uppförda ordinarie anslaget till *statens bakteriologiska laboratorium*, under samma avdelning och underavdelning med oförändrad rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 172,800 kronor;

i) med uteslutande ur riksstaten av det under nyssnämnda avdelning och underavdelning uppförda ordinarie anslaget till *statens rättskemiska laboratorium*, under samma avdelning och underavdelning med oförändrad rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 26,250 kronor;

j) samt för upprätthållande av driften vid *statens farmaceutiska laboratorium* för budgetåret 1926—1927 anvisa ett *extra* anslag av 24,500 kronor.

Stockholm den 19 mars 1926.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *J. L. Widell*,
C. P. V. Nilsson i Gränebo, *C. G. Ekman*, *O. Bergqvist*, *E. J. G. Rosén*, *E. A. Hallin*,
J. G. Walles, *P. A. Bergström*, *A. R. Rooth* och *I. Hj. E. Pauli*.

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén*, *C. R. Jansson* i Falun, *S. Bengtsson* i Norup, *L. J. Carlsson-Frosterud*, *P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *E. Kristensson* i Göteborg, *J. Jönsson* i Revinge, *B. F:son Holmgren* och *O. E. F. Järte*.